

NHỮNG BIẾN ĐỔI TRONG TẬP TỤC THỜ CÚNG NEAK TA CỦA NGƯỜI KHMER

(Nghiên cứu trường hợp ấp Kósла, xã Thanh Sơn, huyện Trà Cú,
tỉnh Trà Vinh)

• CN. Nguyễn Văn Lượm (*)

Tóm tắt

Cùng với những biến đổi của xã hội dưới tác động của quá trình đô thị hóa, các sinh hoạt văn hóa của cộng đồng dân tộc Khmer ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long cũng thay đổi rất nhiều, cụ thể là tín ngưỡng thờ cúng Neak Ta đang trong quá trình thay đổi rõ nét và dần bị phai mờ trong tâm thức người Khmer. Bài viết tập trung miêu tả và phân tích những biến đổi trong tín ngưỡng thờ cúng Neak Ta (ông Tà) tại ấp Kósла, xã Thanh Sơn, huyện Trà Cú, tỉnh Trà Vinh nhằm góp phần nâng cao nhận thức của người dân trong việc bảo tồn nguyên bản của nghi lễ này nói riêng, các giá trị tín ngưỡng dân gian của đồng bào Khmer nói chung.

Từ khóa : tập tục thờ cúng, Neak Ta, Khmer, Trà Vinh

1. Đặt vấn đề

Xã hội luôn vận động và phát triển theo qui luật vận động của thế giới vật chất. Khi cơ sở hạ tầng thay đổi thì kiến trúc thương tầng cũng thay đổi theo. Chính vì vậy, cùng với sự phát triển của kinh tế và xã hội, nhiều yếu tố khác cũng thay đổi trong đó có đời sống tinh thần của con người. Xã hội phát triển càng làm sáng tỏ các hiện tượng tự nhiên mà xưa kia con người cho đó là do thần linh hay một đấng tối cao nào đó tạo ra. Khoa học kỹ thuật đã góp phần nâng cao nhận thức, đồng thời cũng làm thay đổi nhiều giá trị văn hóa trong đó có tín ngưỡng dân gian. Bởi lẽ, tín ngưỡng dân gian là cách để con người lý giải về những hiện tượng tự nhiên và xã hội, lấy đó làm niềm tin trong cuộc sống. Xã hội càng phát triển, nhận thức con người càng cao, những giá trị văn hóa càng được tôn vinh nhưng cũng có nhiều giá trị văn hóa không được tôn vinh do bị ảnh hưởng tiêu cực của cuộc sống mới. Đó là vấn đề mà chúng tôi muốn tìm hiểu và giữ gìn.

2. Nội dung

Nằm giáp ranh với trung tâm thị trấn Trà Cú, xã Thanh Sơn là một xã ven đô. Đặc biệt ấp Kósла tiếp giáp với địa phận thị trấn Trà Cú. Dân cư trong ấp hầu hết là dân tộc Khmer, có một ngôi chùa của dân tộc Khmer khá uy nghi và cổ kính (chùa Cosla) nằm trên địa bàn ấp.

(*) Khoa Văn hóa - Du lịch, Trường Đại học Đồng Tháp.

Chùa được xem là trung tâm lưu giữ cũng như phát huy những truyền thống văn hóa đặc đáo của dân tộc.

So với các xã khác, Thanh Sơn là xã chịu nhiều tác động của quá trình đô thị hóa, biểu hiện rõ nhất ở ấp Kósla. Từ một ấp chuyên làm nông nghiệp của người Khmer, Kósla đã trở thành một khu đô thị đang trong quá trình qui hoạch và phát triển với những công ty sản xuất giày da, khu mua bán, khu nhà trọ cho công nhân và những dịch vụ ăn theo khác. Người dân từ việc làm ruộng chuyển sang làm công nhân, buôn bán và kinh doanh. Cơ sở hạ tầng phát triển, đời sống kinh tế của con người được nâng lên nhận thức và niềm tin tín ngưỡng cũng thay đổi. Qua quá trình thực tế tham dự lễ cúng Neak Ta, chúng tôi tập trung miêu tả và phân tích để làm sáng tỏ sự biến đổi trong tín ngưỡng thờ cúng Neak Ta (Ông Tà) của người Khmer tại ấp Kósla, xã Thanh Sơn, huyện Trà Cú, tỉnh Trà Vinh từ những phương diện sau.

2.1. Biến đổi trong tâm thức tín ngưỡng

Tục thờ Neak Ta (ông Tà) cũng như các vị thần trong thiên nhiên chiếm một vị trí quan trọng trong đời sống tinh thần người dân Khmer khi Phật giáo chưa du nhập.

Neak Ta hay còn gọi là ông Tà, là một vị thần địa phương của người Khmer. Nhưng tùy thuộc vào khu vực quản lý của Neak Ta mà người ta gọi những tên gọi khác nhau. Nếu ông canh giữ thửa ruộng thì người ta gọi là Neakta Sre; nếu ông cai quản ở chùa thì người ta gọi là Neakta Vatt; ở ngã ba sông thì gọi là Neakta peam bel. Trong tâm thức của người Khmer, có ông Neak Ta rất có sức mạnh để cai quản một vùng rộng lớn như một thị xã, một tỉnh, có ông chỉ cai quản một vùng nhỏ như xóm ấp, một con đường, một khúc sông,... Ngày xưa, đối với người Khmer, Arac và Neak Ta là 2 vị thần linh không thể tách rời nhau. Mỗi lần có biến cố gì họ thường phải cúng Arac hay Neak Ta.

Neak Ta có nhiệm vụ trông coi sức khỏe và sự thịnh vượng ở những nơi mà ông giữ gìn. Ông chịu trách nhiệm về những chuyện xảy ra ở đó, nên mỗi khi có bệnh dịch hay hạn hán thì người ta làm lễ cúng Neak Ta. Người Khmer cúng Neak Ta là để cầu mưa hay tiêu trừ dịch bệnh, cũng chính vì vậy mà lễ cúng Neak Ta thường được tổ chức vào đầu tháng 4 cho đến đầu tháng 5 (âm lịch). Ngày nay, xã hội phát triển, đồng bào Khmer tại ấp Kósla đã tiếp nhận được khoa học kỹ thuật và hiểu biết nhiều hơn về thiên tai, dịch bệnh. Khi chúng tôi phỏng vấn một số người dân tham dự lễ thì cho biết: “xưa tổ chức sao, nay làm vậy để tưởng nhớ”, có người thì chỉ biết tổ chức lễ là để “cầu mưa, cầu thôn xóm được khỏe mạnh”, còn lại số đông thì cho ý kiến “ngày xưa ông bà tổ chức nên ngày nay tổ chức để có dịp thôn xóm cùng hội tụ vui chơi, tưởng nhớ”. Chúng tôi nhận thấy rằng, trong tâm thức của người Khmer nơi đây đã hiểu được nguồn gốc tạo ra dịch bệnh cũng như là cách chữa trị và việc mưa gió là do hoạt động của các yếu tố trong tự nhiên chứ không do “Ông Tà” giúp đỡ. Vì vậy, mục đích tổ chức lễ cúng Neak Ta đã thay đổi. Mục đích cầu mưa và cầu cho thôn ấp mạnh khỏe không có dịch bệnh nhờ vào sự phù hộ của “ông Tà” không còn được đề cao.

2.2. Biến đổi về thời gian tổ chức

Lễ cúng Neak Ta hàng năm được người Khmer tổ chức vào tháng 4, tháng 5 Âm lịch, tức

là trong vòng một tháng đầu mùa mưa trước khi làm đồng để cầu mưa thuận gió hòa. Nhưng khi chúng tôi tham dự lễ cúng Neak Ta tại ấp Kósla là ngày 10 và 11 tháng 8 Dương lịch (nhằm ngày mùng 4, mùng 5 tháng 7 Âm lịch). Qua quá trình thăm dò phỏng vấn, chúng tôi nhận thấy có hai yếu tố của xã hội đương đại làm ảnh hưởng đến sự biến đổi này. Thứ nhất là do sự chuyển đổi cơ cấu nghề nghiệp, phần đông những người trong ấp không làm ruộng rẫy mà chuyển sang làm công nhân nên họ chọn ngày 10 và 11 là ngày thứ bảy và chủ nhật để tập trung đầy đủ mọi người. Thứ hai là do yếu tố kinh tế, như trên đã nói, đây là dịp để mọi người tụ họp vui chơi nên phải quyên góp tiền bạc trong cộng đồng. Người chủ lễ (Acha) cho chúng tôi biết hiện tại trong ấp không định ngày cúng Neak Ta mà khi ăn Tết Nguyên Đán của người Kinh xong, trong ấp bắt đầu vận động quyên góp, khi nào đủ kinh phí tổ chức thì ông Acha sẽ thông báo cho mọi người ngày làm lễ. Do trong lễ cúng Neak Ta của ấp Kósla ngày nay phải tổ chức trong hai ngày và tổ chức tại một gia đình trong ấp, phải thuê rạp che, dàn nhạc để phục vụ trong đêm, mua thức ăn, thức uống cho những người tham dự lễ nên kinh phí khá nhiều. Trong khi đó, lễ cúng Neak Ta truyền thống chỉ tổ chức một buổi tại miếu thờ Neak Ta.

2.3. Biến đổi trong nghi thức tổ chức

Cũng như nhiều tín ngưỡng và lễ hội khác, nghi thức cúng tế là phần quan trọng nhất nhằm thể hiện niềm tin, ước vọng của cá nhân và cộng đồng đối với “cái thiêng” mà mình tin tưởng. Ngày xưa, khi tổ chức lễ cúng Neak Ta người Khmer đến miếu thờ để làm lễ xin nước mưa. Lễ vật cúng Neak Ta thường là đầu heo, gà, vịt luộc, rượu,... Người Khmer cho rằng, sau khi cúng Neak Ta, các ma quỷ ăn uống xong sẽ dẫn nhau đi bảo vệ ruộng rẫy cho họ (Người Khmer tin rằng, trong lễ cúng không chỉ có Neak Ta mà còn có con cháu của Neak Ta là các thổ thần và ma quỷ).

Vào lễ, xuất phát từ cửa nhà Neak Ta, họ đi vòng quanh nhà ông ba vòng theo chiều kim đồng hồ. Đi đầu là người chủ lễ, kế đó mọi người đi tự do, không phải theo thứ tự. Sau đó họ kéo đến bàn thờ Neak Ta đốt nhang, cầu khấn ông bảo hộ cho xóm làng được yên vui, mạnh khỏe, giúp cho mưa thuận gió hòa, mùa màng tốt tươi. Trong lúc làm lễ, họ dùng nhạc và lời hát để mời các vị thần đến dự. Sau khi cúng, mọi người tổ chức bơi ghe ngo trên khô gọi là “um tuk lơ kôk”[1, tr.70]. Nhà nào có xuồng thì họ đem ra bơi và vừa đánh cồng vừa hát. Buổi lễ kết thúc ở đây.

Nếu làm lễ trên đây xong mà trong mùa mưa năm ấy chưa có mưa, họ tiếp tục làm một lễ nữa gọi là “Bon sâum tuk phliêng”[1, tr.70] (lễ xin nước mưa). Người Khmer đưa mười nhà súra đứng phơi nắng tụng kinh để động lòng trời, bên cạnh họ để một con cá lóc vào cái thau khô hoặc vào một hố đất khô để ông trời thấy con cá cũng như nông dân đều cần nước mưa để sống và làm ruộng nên sẽ ban nước mưa cho. Sự tích này có nguồn gốc từ Phật giáo. Kinh Sôphontô có nói, con cá lóc là tiền thân của Đức Phật Thích Ca, trong các kiếp luân hồi, nó sống trong một hồ thật lớn tên là Anôttah. Từ khi Người sinh ra không bao giờ sát sanh, chỉ biết ăn rong rêu và cây cỏ để sống. Qua thời gian hạn hán 12 năm, mọi nơi đều khô cạn kể cả hồ Anôttah. Mọi người và mọi sinh vật như tôm tép, cá đều chết hết, muôn vạn tai họa đưa đến thật khủng khiếp. Cá lóc bèn suy ngẫm: “Ta đây, từ sinh ra đến giờ chưa làm hại ai, chỉ

biết trầm tư mặc niệm làm lành tránh dữ, tại sao trời lại sát hại muôn loài và sát hại cả thân ta” – nghĩ vậy cá bèn chui đầu lên khỏi bùn và kêu trời “Thưa Ngọc Hoàng, Ngọc Hoàng có thấy thế gian đau khổ chăng? Ta đây 12 năm tu tâm tham thiền hầu kiếp sau đắc đạo cứu chúng sanh. Vậy giờ đây, ta kêu gọi Ngài hãy cứu muôn loài dưới thế gian này bằng cách ban cho những giọt mưa lành”. Tiếng kêu động đến trời. Ngọc Hoàng nhìn xuống thấy cá lóc đúng là hiện thân của Thích Ca Mâu Ni tương lai, nên ban mưa xuống cứu thế gian và muôn loài.

Ngày nay, tại ấp Kósla lễ cúng Neak Ta được tổ chức trong hai ngày. Ngày thứ nhất, cả ấp tập trung lại để dựng rạp trước một nhà đã được chọn làm điểm tổ chức. Ở ngoài sân, người Khmer làm một têvađa bằng bẹ chuối và cây trúc làm nơi trưng bày lễ vật cúng ông trời, một chiếc thuyền làm bằng giấy và thân cây chuối có thể thả trôi trên sông. Trong rạp, đặt một bàn thờ Phật hướng ra têvađa. Trước bàn thờ, bên phải để một chiếc giường bằng tre cho ông lục ngồi tụng kinh, bên trái là một chiếc giường tre khác dành cho những người phụ nữ lớn tuổi. Buổi tối, mọi người cùng nhau bày hoa quả lên bàn thờ và têvađa rồi mời 4 ông lục đến tụng kinh cầu siêu. Bắt đầu buổi lễ, 4 ông lục ngồi trên chiếc giường tre bên phải quay mặt về hướng những người phụ nữ đang ngồi đối diện. Ông Acha ngồi phía trước những người phụ nữ và họ cùng hướng về phía bàn thờ Phật để tụng kinh. Sau khi tụng một hồi kinh tạ ơn ông lục thì mọi người quay mặt sang phía đối diện với vị trí của 4 ông lục để được tụng kinh cầu siêu và nhận nước óp (nước được ướp nhanh thơm và đèn cầy) từ ông lục. Khi tụng kinh cầu siêu một ông lục ngồi phía trước vừa đọc kinh vừa dùng khamus (làm bằng những lá tre tươi bó lại như một chổi tre nhỏ) để thấm nước và rải lên mọi người với ý nghĩa cầu mong may mắn, khỏe mạnh, trừ tà ma yêu quái, 4 ông lục tụng kinh đến khoảng 21 giờ thì kết thúc. Sau đó, mọi người cùng nhau ăn bún mắm, hát hò vui chơi với dàn nhạc như của người Kinh. Sáng hôm sau, ai được phân công nhiệm vụ trong buổi lễ phải chuẩn bị các lễ vật dâng cúng như: đầu heo, gà luộc, trái cây, bánh, củi, nhang đèn,...những người khác thì tự chuẩn bị cơm tại gia đình. Khoảng 9 giờ họ mời bốn ông lục đến tụng kinh lần hai. Các lễ vật được đặt lên thuyền đã chuẩn bị trước sân, họ để thêm vào đó một ít tiền. Cơm được mỗi người mang từ nhà đến dâng cho bốn ông lục, khi ăn cơm xong, bốn ông lục được đưa về chùa, tiệc vẫn được tiếp tục. Đến 13 giờ, mọi người trong ấp không kể người già trẻ nhỏ cùng dùng lợ nồi vẽ lên mình những hình thù quái dị, mang mặt nạ hình ma quỷ, đem các vật dụng trong gia đình ra để làm chiêng, trống. Ông Acha thấp nhang trên bàn thờ Phật, bàn Têvađa, cắm nhang trên thuyền làm bằng chuối, mọi người cùng nhảy múa, hò hét với ý nghĩa thay mặt cho những điều xui và ma quỷ đến nhận lễ vật và mang đi. Thuyền được vác đến miếu Neak Ta, đi vòng từ trước miếu ra sau rồi đưa vào trong từ bên hông. Ông Acha thấp nhang, mang lễ vật đặt lên bàn thờ còn những người giả ma quỷ tiếp tục nhảy múa, hò hét, uống rượu và giành nhau một ít lễ vật. Sau khi cho “ông Tà” chứng xong, thuyền được vác ra sông để thả đi. Họ để tất cả mặt nạ lên thuyền, đẩy ra xa với ước mong những điều xui xẻo, tai họa trôi đi khỏi thôn ấp. Buổi lễ được kết thúc ở đây.

Như vậy, do tác động của các yếu tố thời đại đã làm thay đổi tâm thức tín ngưỡng của cộng đồng người Khmer. Chính vì vậy, nghi thức cúng Neak Ta không còn nguyên bản như trước kia. Nhờ vào dịp cúng Neak Ta, người Khmer thêm vào nghi thức mời ông lục tụng kinh cầu siêu vào đêm hôm trước để củng cố niềm tin cộng đồng, đồng thời được dâng cơm cho

ông lục để nhận phước. Nghi thức tổ chức cũng như địa điểm tổ chức đã bị thay đổi hoàn toàn. Vấn đề thay đổi ở đây cũng vì không gian tại miếu “ông Tà” không đủ để họ tổ chức vui chơi, đọc kinh cầu siêu, không đủ nguồn điện để sử dụng trong lễ. Khoa học kỹ thuật đã làm sáng tỏ các hiện tượng mưa gió và dịch bệnh nên “ông Tà” không còn là vị thần quyết định cho cuộc sống của họ. Từ đó nghi thức, lễ cúng được tổ chức với mục đích tưởng nhớ và là dịp để mọi người vui chơi, làm phước cho ông lục. Do đó nghi thức cúng tế lần thứ hai nếu lần đầu cúng Neak Ta mà không có mưa cũng bị lãng quên.

2.4. Biến đổi trong thờ cúng

Chúng tôi không đề cập đến lễ vật, vì chúng tôi nhận thấy dù có nhiều biến đổi nhưng trong lễ vật không đổi khác chỉ có thêm một ít tiền lẻ mà người Khmer cho rằng đó là tiền cho các ma quỷ dùng. Trong khi đó, hình thức thờ cúng Neak Ta đã khác xa hoàn toàn so với nguyên gốc.

Thứ nhất là về vị trí thờ cúng: Neak Ta thường được thờ trong ngôi miếu nhỏ trên một khúc sông cạnh đường hay dưới một tán cây lớn. Nhưng hiện nay người dân ấp Kósla cúng Neak Ta là ở miếu thờ Neak Ta của ấp láng giềng. Trước kia, ấp Kósla có một miếu thờ Neak Ta nhưng do việc mở đường giao thông đúng vào vị trí miếu nên đã bị phá bỏ. Vì không có điều kiện kinh tế nên bà con trong ấp vẫn chưa xây dựng lại. Thêm vào đó là sức ảnh hưởng của “ông Tà” không còn lớn trong tâm thức của người dân nên họ cũng có ý định là dùng chung miếu thờ với ấp láng giềng (ấp Cà Rom). Như vậy, hiện nay trong ấp Kósla không còn nơi thờ cúng như miếu thờ Neak Ta. Nơi tôn nghiêm dành cho Neak Ta của ấp không còn mà ông chỉ còn tồn tại trong tâm thức đồng bào Khmer nơi đây.

Thứ hai là về biểu tượng thờ cúng: Neak Ta thường được thờ bằng biểu tượng là những viên đá cuội hay những viên đá được tạo hình đầu người và được đặt trong một ngôi miếu nhỏ đơn sơ cạnh đường đi, không có bàn thờ uy nghi chỉ có bát hương để mọi người qua lại có thể thấp nhang. Nhưng hiện nay tại miếu thờ mà người dân ấp Kósla làm lễ được trang hoàng rất hiện đại. Vẫn có viên đá cuội nhưng được đặt trên bàn thờ bê tông và lát gạch men rất đẹp, bên trên có chân dung của ông Tà là một ông lão râu tóc bạc phơ ngồi thiền dưới tán cây lớn giữa cánh đồng lúa vàng, xung quanh là cảnh thiên nhiên thanh bình êm á. Chân dung Neak Ta và toàn cảnh thiên nhiên được sơn màu rất đẹp mắt. Vì sự phát triển của xã hội một nhà họa sĩ nào đó đã tự phác họa ra chân dung của Neak Ta để làm sinh động hơn cho tín ngưỡng cũng như miếu thờ vị thần này. Không ai trong số những người dân nơi đây trả lời cho chúng tôi vì sao Neak Ta có hình ảnh như vậy hay nguồn gốc, truyền thuyết nào nói lên chân dung của ông. Như vậy, do nhu cầu thẩm mỹ kết hợp quan niệm hiện thực hóa của con người trong xã hội đương đại đã tác động đến biểu tượng thờ cúng, làm thay đổi biểu tượng theo ý nghĩ thực tế. Đời sống vật chất của con người hiện hữu được nâng cao cũng trở thành động lực thúc đẩy thay đổi đời sống vật chất của các vị thần linh mà họ tin tưởng.

3. Kết luận

Tóm lại, chúng tôi nhận thấy rằng, cùng với sự phát triển của xã hội đương đại, đời sống tinh thần của đồng bào dân tộc Khmer đang bị ảnh hưởng mạnh mẽ. Những biến đổi trong tín ngưỡng thờ cúng Neak Ta tại ấp Kósla là một trường hợp chúng tôi muốn đề cập để làm sáng

tỏ vấn đề trên. Xã hội vận động, phát triển là điều tích cực đáng ghi nhận nhưng đồng thời cũng có nhiều giá trị văn hóa đang mất dần nguyên bản do những tác động của xã hội. Có rất nhiều loại hình văn hóa, tín ngưỡng dân gian của đồng bào Khmer đang bị ảnh hưởng bởi nhịp sống xã hội mới. Các giá trị văn hóa truyền thống mang bản sắc dân tộc đang biến đổi cho phù hợp với xã hội đương đại nhưng sự biến đổi đó phần nào đã làm mất đi những giá trị “mông muội” vô giá vốn có của nó./.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Trần Văn Bổn (1999), *Một số lẽ tục dân gian người Khmer Đồng bằng sông Cửu Long*, NXB Văn hóa dân tộc, Hà Nội.
- [2]. Trường Lưu, Hoàng Túc, Đặng Vũ Thị Thảo, Huỳnh Ngọc Tráng, Thạch Voi, Lê Vân (1993), *Văn hóa người Khơ me vùng Đồng bằng sông Cửu Long*, NXB Văn hóa Dân tộc, Hà Nội.
- [3]. Trường Lưu (2001), *Toàn cầu hóa và vấn đề bảo tồn văn hóa dân tộc*, NXB Chính trị Quốc gia.
- [4]. Lê Hồng Lý, Nguyễn Thị Phương Châm (tổ chức bản thảo) (2008), *Sự biến đổi của tôn giáo tín ngưỡng hiện nay*, NXB Thế Giới.
- [5]. Sở Văn hóa Thông tin Trà Vinh (2005), *Người Khmer và Văn hóa Khmer Trà Vinh*.
- [6]. Ngô Đức Thịnh, Nguyễn Xuân Kính (1989), *Văn hóa dân gian những lĩnh vực nghiên cứu*, NXB Khoa học Xã hội.
- [7]. Huỳnh Công Tín (2012), *Ảnh tượng văn hóa đồng bằng Nam Bộ*, NXB Chính trị Quốc gia – Sự thật Hà Nội.
- [8]. Huỳnh Ngọc Trảng (2002), *Truyện cổ dân gian Khơ me*, NXB Đồng Nai.
- [9]. Vương Hoàng Trù, Phú Văn Hắn (2012), *Một số vấn đề về dân tộc và tôn giáo ở Nam Bộ trong phát triển*, NXB Khoa học xã hội.
- [10]. Viện Văn hóa (1988), *Tìm hiểu vốn văn hóa dân tộc Khơ me Nam bộ*, NXB Tổng hợp Hậu Giang.
- [11]. Viện Văn hóa (chủ biên), Trường Lưu (1993), *Văn hóa người Khmer vùng Đồng bằng sông Cửu Long*, NXB Văn hóa dân tộc, Hà Nội.
- [12]. Viện văn hóa (1984), *Mấy đặc điểm văn hóa Đồng bằng sông Cửu Long*, Viện Văn hóa xuất bản.
- [13]. Thạch Voi (2001), *Bản sắc văn hóa dân tộc Khơ me Nam bộ*, NXB Trung tâm văn hóa thành phố Hồ Chí Minh.

Summary

Along with the changes of social life under the impacts of the urbanization, cultural life of Khmer community in the Mekong Delta has also changed a lot especially in worshipping Neak Ta which has been being transformed and blurred in Khmer people's consciousness. This article aims to depict and analyze the changes in worshipping Neak Ta in Kólsa hamlet, Thanh Son Village, Tra Cu District, Tra Vinh province as a case study to raise people's awareness of conserving the original of this ceremony in particular and the values of Khmer's folklore in general.

Ngày nhận bài: 23/8/2013; ngày nhận đăng: 10/10/2013.